

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

100 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXVI NR. 32

Vineri,
5
AUGUST
2016

O familie de unguri
cu inimă românească

„Acasă în România”,
cu copiii din Bedeu

Încep Jocurile
Olimpice de la Rio

Calendar ortodox

8 august, luni, Sf. Emilian Mărt. Ep. Cizicului; Sf. Miron, Ep. Cretei
 9 august, marți, + Sf. Ap. Matia; Sf. 10 Mc. Mărt. pentru icoana lui Hristos; Sf. Mc. Antonin
 10 august, miercuri, Sf. Mc. Arhid. Lavrentie; Sf. Sfințit Mc. Sixt, Ep. Romei; Sf. Mc. Ipolit
 11 august, joi, +) Sf. Nifon, Patr. Constantinopolului; Sf. M. Mc. Evplu, arhid.
 12 august, vineri, Sf. Mc. Fotie, Anichit, Pamfil și Capiton; Sf. Cuv. Palamon
 13 august, sâmbătă, Mutarea moaștelor Sf. Cuv. Maxim Mărt.; Sf. Cuv. Dorotei și Dositei (Odovania Praznicului Schimbării la Față a Domnului)
 14 august, duminică, Înainteprăznuirea Adormirii Maicii Domnului; Sf. Prooroc Miheia (Prohodul Maicii Domnului). Duminica a VIII-a după Rusalii (Înmulțirea pâinilor)

Slujbă Arhierească la Paraclisul de lemn de la Otlaca-Pustă

Biserica Ortodoxă prăznuiește sâmbătă, 6 august, Schimbarea la Față a Mântuitorului Iisus Hristos. Cu această ocazie, începând cu ora 10.00, Preasfințitul Părinte *Siluan*, Episcopul Românilor din Ungaria, împreună cu pr. arhimandrit *Calinic*, paroh la Otlaca-Pustă, cu părinți și diaconi de la Centrul Eparhial din Jula, va oficia Sfânta Liturghie Arhierească la Paraclisul de Lemn de la Otlaca-Pustă.

Festivalul Iubeniței, la Medgyesegyháza

Primăria localității Medgyesegyháza organizează, între 5–7 august, cea de-a XXII-a ediție a Festivalului Iubeniței. În programul celor trei zile de festival vor figura concursuri distractive și sportive pentru diferite generații, concerte de muzică ușoară și folclor. Pe 5 august, de la ora 17.00, va susține un program de dansuri populare românești invitații Autoguverării Românești din oraș, Ansamblul „Doina Bihorului”, instructor *Gheorghe Gros*.

Maslu de obște la Micherechi

La biserica ortodoxă din Micherechi, cu ocazia sărbătorii Sf. Mării Mari – Adormirea Maicii Domnului, se va ține maslu de obște. În acest an, Taina Sf. Maslu va fi săvârșită cu o zi mai devreme, în duminică din 14 august. Conform celor spuse de părintele paroh *Ioan Bun*, duminică dimineața, la ora 8.00, va avea loc Sfânta Liturghie, care va continua cu Taina Sfântului Maslu de Obște pentru toți credincioșii din eparhie care doresc să participe la această lucrare pentru vindecarea de boli trupești și sufletești și întărirea sufletului în fața încercărilor de pe acest pământ.

POEZIE

Ileana Mălăncioiu

În drumul furnicilor

Întreg pământul era un mușuroi
 furnicile ieșiseră la soare
 și fierbeau în țărâna încinsă
 înainte de ploaia răcoritoare.

Adormisem undeva în drumul furnicilor
 și visam că voi fi ocolită
 când deodată au început să treacă peste mine
 cu pasul lin de cale nesfârșită.

Noi furnicile, spunea regina furnicilor
 ne știm bine drumul prin mușuroi
 iar eu cu spaimă răspundeam încet:
 și noi, regină, și noi.

Atunci m-a luat în spate ca pe-un sac
 și aș fi vrut să fie ceva viu
 să-mi spună dacă ea creștea atât de înfricoșător
 sau eu mă micșoram fără să știu.

Acest colț de pagină îl vom dedica, pe parcursul întregului an 2016, poeziei românești. Opriți-vă, săptămână de săptămână, pentru câteva momente și bucurați-vă de frumusețea cuvântului românesc!

Pe copertă: Familia Alexandru și Ana Nagy din Jula, cu cei trei nepoți (foto: Anca Butar)

Poza săptămânii

Dependența de Facebook dăunează grav sănătății mentale

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Nostalgie, umor și „déjà vu” în graficile Adelei Kiss, la o serată de la Casa Ladics din Julia

Într-o seară caniculară de la mijlocul lunii iulie, curtea umbroasă a Casei Ladics din Julia a găzduit un eveniment cultural care a adunat la un loc aproape o duzină de creatori locali. Unii au fost prezenți în carne și oase, alții doar pe ecranul videoproiectorului sau evocați prin amintirile scriitorilor, poezilor sau artiștilor invitați. Alături de scriitorii și poezii Betsy András, Kiss Ottó și Kiss László, care au citit fragmente din operele lor, fotografiile despre orașul Julia realizate de Sándor László și Rusznyák Csaba, la serată a participat și tânără artistă Adela Kiss, care a venit să-și prezinte noi grafici în centrul cărora stă orașul ei natal, Julia.

— Zeci de lucrări de-ale tale pot fi văzute și acum în cadrul unei expoziții din Castelul de la Gyulavári, dar la serata din Casa Ladics ai venit cu noi lucrări. Orașul natal e o sursă de inspirație înfinită? Ce simți când realizezi o grafică despre orașul în care ai crescut?

— La serata de la Casa Ladics eu personal am participat cu o proiectare cu graficile mele despre orașul Julia, și cu graficile din serialul „Poveste de dragoste”, cu grafici care sunt expuse momentan și la Castelul din Julia-Vareu. Pentru mine a însemnat foarte mult invitația la serată (mulțumesc special lui Kiss Jani că m-a invitat), pentru că eu lucrez și expun mai mult singură dar aici am fost invitată împreună cu alți artiști din Julia, care se ocupă cu un alt domeniu cultural. Ei au venit din domeniul literaturii, dar un lucru a fost comun între noi și anume: că fiecare dintre noi ne ocupăm mult cu orașul Julia. În sens bun suntem „provincialiști”. Pentru noi toți este o temă recurentă orașul Julia, pentru că este un oraș cultural cu valori extraordinare. De exemplu, ni s-a pus fiecareia întrebarea, ce înseamnă pentru noi cetatea din Julia. Eu am povestit că pentru mine înseamnă o amintire legată de școală, de anii de liceu, datorită faptului că am fost elevă la Liceul „Bălcescu”, și noi elevii, cu domnul profesor Negru, la orele de gimnastică mergeam să alergăm pe malul lacului „Csónakázó”.

— Cu ce lucrări te-ai pregătit pentru serata de la Casa Ladics și cum au fost ele primite?

— Graficile mele despre Julia cred că au fost primite din partea publicului cu nostalgie, cu umor și cu senzația de „déjà vu” în sens bun, pentru că eu desenez elemente din fiecare zi din viața orașului. Ca de pildă, cu clădirile, cu „animalele”, cu evenimentele orașului julanii se pot întâlni în fiecare zi, eu doar le-am desenat.

— Ai mai fost invitată la astfel de serate literar-artistice? Cum te-ai simțit printre admiratorii de artă din Julia?

— Nu prea am mai fost invitată la astfel de serate, dar eu cred că este o idee foarte bună din partea organizatorilor să se facă așa programe culturale mixte, pentru că acestea sunt interesante pentru public.

— Expoziția „Cu trenulețul la castel” poate fi văzută la Castelul din Vareu până pe 31 august 2016. Cum îți petreci vara, cu lucru sau cu odihnă?

— Pentru mine vara înseamnă mai mult muncă, pentru că, pe lângă comenzi, mă pregătesc deja de câteva luni pentru expoziția mea următoare, care va avea loc la Cluj, la Galeria Korunk, pe 20 august. Aș dori să expun acolo, pe lângă graficile despre Budapesta, Julia, Baia Mare, și grafici noi despre orașul Cluj-Napoca și asta necesită mult timp. Aș dori să le arăt și clujenilor că pentru mine și orașul lor a fost un oraș foarte important, deoarece acolo mi-am petrecut studenția și acolo am terminat facultatea.

E.Ș.

✍ În loc de editorial

Lectură de vară

„Nu știi când o să vină această revoluție, poate într-o săptămână...”

„Ferma animalelor” este un roman distopic scris de George Orwell. Publicat în Anglia în 17 august 1945, cartea reflectă evenimentele care au dus la perioada numită era lui Stalin. Revista „Time” a ales cartea ca fiind una dintre cele mai bune 100 de romane scrise în limba engleză între 1923 și 2005, plasând-o pe locul 31 pe lista celor mai bune romane din secolul XX. Dacă nu ar fi vorba în roman despre animale, am putea crede că...

1. Omul este singura ființă care consumă fără să producă. El nu dă lapte, nu face ouă, e prea slab ca să tragă plugul, nu poate fugi destul de repede ca să prindă iepuri. Cu toate astea, el e stăpân peste toate animalele. El le pune la muncă și le dă înapoi abia cât le este necesar ca să nu moară de foame; restul păstrează pentru el.

2. Nu știi când o să vină această revoluție, poate într-o săptămână, poate într-o sută de ani, dar știi, la fel de sigur cum văd paiele astea sub picioarele mele, că, mai devreme sau mai târziu, se va face dreptate.

3. Omul nu servește niciodată interesele vreunei alte creaturi, în afară de el însuși.

4. Belciugele atunci vor cădea în zeci. Nimeni șa-n spate nu-și va mai propti, Zăbale, piteni vor rugini pe veci, Biciuri crunte nîcînd vor mai plesni.

5. Toate animalele sunt egale.

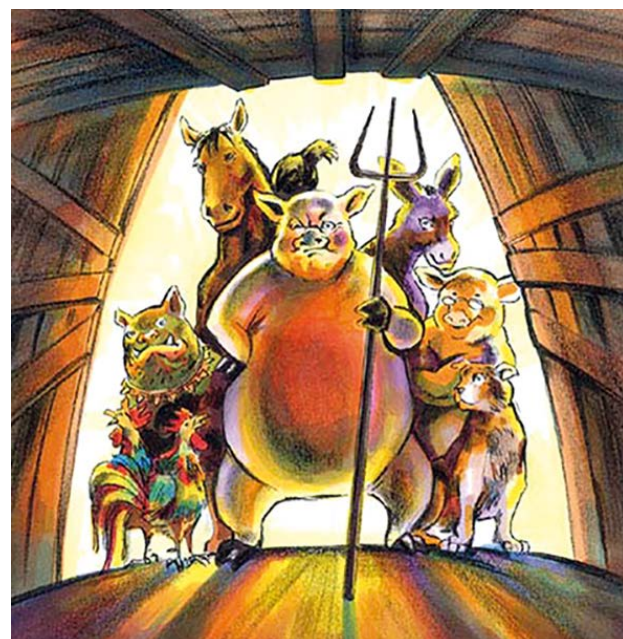
6. Uneori munca era grea.

7. Răspunsul lui la orice problemă și la orice impediment era: „O să muncesc mai mult!” — și pe acesta îl adoptase ca deviză personală.

8. Toată primăvara și toată vara munciră câte șazeci de ore pe săptămână, iar în august Napoleon anunță că avea să se lucreze și în după-amiezile de duminică. Această muncă era strict voluntară, dar orice animal care absenta de la ea urma să aibă rațiile reduse la jumătate.

9. Napoleon era foarte conștient de rezultatele proaste care ar fi putut apărea dacă situația reală a hranei ar fi devenit cunoscută, așa încât se hotărî să-l folosească pe domnul Whymper pentru a răspândi o impresie contrară.

10. Ființele de afară priviră de la porc la om și de la om la porc și din nou de la porc la om: deja era imposibil să mai spui care era care.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
DEPARTAMENTUL POLITICI PENTRU RELAȚIA
CU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului Afacerilor Externe — Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni. Conținutul acestei publicații nu reprezintă poziția oficială a DRRP.

De ce pleacă tinerii din biserici?

Mă prezint. Sunt un tânăr de 21 de ani, născut și crescut într-o familie de creștini. De mic copil am fost dus la biserică, am fost în tabere de tineret, am participat la concerte creștine, etc. De când am ajuns un adolescent și până în prezent, mulți din prietenii mei au decis să se îndepărteze. Tineri pe care i-am cunoscut dintotdeauna abandonau biserica. M-am întristat nespun pentru că aproape nu mai rămâneau tineri în biserica noastră. O întreagă generație pierdută.

Din cauza aceasta am început să mă gândesc la mai multe lucruri. Ce poate să le dea lumea și nu le poate da biserica? Cine este de vină: părinții, biserica sau Dumnezeu? Am privit la mine însumi și m-am întrebat: cum se face că eu încă sunt aici, dar alții nu? Nu este o problemă de sfințenie, mi-am zis. Sunt un păcătos ca și ceilalți. Atunci?

era greu să mă deplasez. Mi-a mai rămas doar o opțiune: să ies cu prietenii de la școală. Și nu zic că a fost rău. Mă simțeam bine jucând fotbal, baschet, sau cu videoconsola, mă rog lucruri sănătoase. Dar am ajuns la vârsta la care prietenii mei au început să meargă la petreceri. Să bea, să fumeze, să iasă cu fetele, așa cum sunt toți. Și atunci a trebuit să decid: să urmez lumea sau să-l urmez pe Isus. Mulțumesc lui Dumnezeu că am ales calea Lui.

Sunt trei factori importanți, din cauza cărora tinerii abandonează sau rămân în biserici:

Părinții

Părinții au responsabilitatea să-și educe copiii, atât în cele lumești cât și în cele spirituale. Greșeala pe care o fac mulți părinți este de a fi prea permisivi. Am putut să-i văd pe mulți părinți cedând în fața capriciilor copiilor lor. Ca oricare persoană, aveam și

și îi învăț ca aceștia să lase conflictele dintre ei deoparte. Avem nevoie de unitate și seriozitate în biserici.

Să începem cu noi înșine. Noi tinerii avem nevoie să ne relaxăm, dar în același timp să învățăm lucrurile lui Dumnezeu. Multe biserici se duc la extreme. Mult divertisment și puțină spiritualitate sau altele în schimb se adună doar pentru a studia Cuvântul, unde tinerii se plictisesc și pleacă. Trebuie să căutăm echilibrul. Putem să învățăm și să ne relaxăm. Dumnezeu nu este plictisitor. Nu trebuie să ne centram doar pe muzică, ceea ce ne atrage mai mult. Avem nevoie să ne instruiască în slujirea din biserică, în predicare, la timpul de rugăciune, etc.

Avem nevoie de buni consilieri, lideri care să-i ajute și să-i sfătuiască pe adolescenți în problemele pe care nu le spun părinților pentru că le este rușine. Acestea pot să fie rezolvate de un lider în care avem încredere, care să fie tânăr și care a trecut prin aceleași probleme. Mulți dintre noi dorim să ajutăm și din cauza tinereții noastre nu au încredere în noi. Tinerii avem nevoie să ni se dea oportunități, bineînțeles dacă dovedim că suntem credincioși în cele mici. Avem nevoie de biserici care să fie angajate cu cei mai tineri. **Biserică ascultă-ne! Suntem viitorul!**

Noi înșine

Ultima decizie întotdeauna o luăm noi. Părinții noștri ar putea să eșueze, biserica la fel, dar chiar și așa trebuie să ne încredem în Dumnezeu și să sperăm în El. Trebuie să înțelegem ca și tineri că drumul este dificil. Lumea ne atrage, credem că ne dă totul, dar nu este așa. Tinerii din lume sunt goi și unicul lor obiectiv este să-și trăiască sfârșitul de săptămână, iar restul zilelor rătăcesc prin viață, fără ca să-i găsească sensul. Oricare ar fi situația ta, încrede-te în Dumnezeu. Dacă în biserica ta nu sunt tineri, sau te simți singur, nu-ți pierde încrederea, totul va trece. Încearcă să cunoști alți tineri, du-te și asistă la diferite evenimente și nădăjduiește în Dumnezeu.

După mai mulți ani am reușit să trec proba, am reușit să cunosc mai mulți tineri, biserica mea a crescut și acum îi dau slavă lui Dumnezeu pentru aceasta. Știu că El are un plan special pentru fiecare din noi și totul sosește la timpul său. Dacă te afli între lume și biserică, trebuie să decizi care îți este drumul, așa cum spune Cuvântul: ori rece, ori în clocot. Sau apă dulce, sau apă amară, tu decizi.

Fiilor risipitori le dau un alt mesaj: încă mai aveți timp. Dumnezeu vă iubește și suferă ori de câte ori vă privește departe de El. Întoarceți-vă la El și nu vă va dezamăgi. Celor ce continuă să lupte, vă încurajez. Oricare ar fi problema voastră, studiile, familia, prietenii, nu vă descurajați, continuați să luptați lupta cea bună. Așa cum spune în Romani 12:2: „Să nu vă potriviți chipului veacului acestuia, ci să vă prefaceți, prin înnoirea minții voastre, ca să puteți deosebi bine voia lui Dumnezeu: cea bună, plăcută și desăvârșită.”

(Pablo Fernandez Obanos – student Programare și Aplicații Web, Eibar – Guipuzcoa)
(Articol tradus și adaptat din ProtestanteDigital)

Păcatul este foarte viclean și am putut verifica asta. Îl amăgește pe fiecare tânăr după cum îi sunt slăbiciunile. Petreceri, alcool, prieteni, prietene, etc. În cazul meu i-a fost mai greu pentru că sunt o persoană foarte liniștită. Întotdeauna am preferat să merg la cinematograful într-o sămbătă în loc să merg la discotecă. Am avut noroc.

Dar așa cum v-am spus înainte, tentația vine acolo unde șchiopătezi. În cazul meu au fost prietenii. În biserica mea nu erau tineri, deoarece majoritatea au plecat. Eram fără nici un chef, stăteam multe sămbete în casă fără să am nimic de făcut și unica soluție era să merg la alte biserici, dar la vârsta mea îmi

eu zile în care nu aveam chef să merg la biserică, dar mulțumită insistenței părinților mei, am putut să mă așez tot mai mult, în fiecare duminică. Momentele de devoțiune din familie sunt o bună manieră de a inocula valori copiilor și de asemenea de a învăța mai mult din Scriptură. Părinții trebuie să fie fermi, să știe să spună nu și chiar dacă noi copiii ne mâniem, trebuie să ne dăm seama că ei o fac pentru binele nostru.

Biserica

Este foarte greu să reușești a face un grup de tineri uniți în biserică, dar totuși cred că putem să-l obținem. Trebuie să numim lideri serioși, ce dau exemplu, ce îi unesc pe ceilalți

Botez nou-testamental la Biserica „Betel” din Micherechi

Biserica Penticostală „Betel” din Micherechi așteaptă credincioșii duminică, 7 august, de la ora 9.00, la o slujbă divină, în cadrul căreia va fi oficiat și un botez nou-testamental. Cinci tineri din biserică își vor preda viața în mâna și grija Domnului.

Oameni și istorii cu care ne mândrim

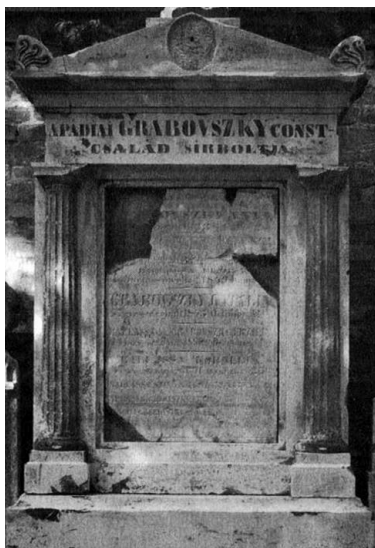
Constituirea Societății Femeilor Macedoromâne în Casa Grabovsky din Budapesta

În Imperiul habsburgic, prologul ieșirii femeii române din anonimat l-a constituit anul 1815, prin înființarea Societății Femeilor Macedoromâne din Pesta. Aceasta se întâmpla în perioada când, la Pesta, au intrat în lupta pentru emanciparea culturală și femeile din această capitală. Ele și-au dat seama că a se organiza nu e numai sarcina bărbaților, și constituindu-se în societate, au avut ca prim scop contribuția prin aducerea de mijloace bănești, la sporirea „Fondului școlar ortodox” (devenit „Fondul Națiunii”) și deci la animarea unei mișcări educativ-naționale de amploare. Scopul Societății a fost cultural-filantropic: de a contribui prin mijloace bănești la susținerea și sporirea fondului școlilor naționale de rit ortodox din regatul Ungariei și la finanțarea Școlii normale române din Pesta.

În fruntea organizației erau femeile din familiile Grabovsky, Mutso și Economu, din mijlocul cărora s-a ridicat Șaguna, apoi Pometa și Dumcea, cu care s-au înrudit, Gojdu, prin cele două căsătorii, Arghir, Lazăr, Trandafil cu neamuri în Banat și altele, toate cu dare de mână. Fiecare membru din Societate și-a luat sarcina de a contribui, pe tot timpul vieții și după puterile sale, la mărirea fondului școlar, din care să se întrețină școala greco-valahă din Pesta, să se plătească învățătorii și să se dea stipendii tinerilor distinși la învățătură. Riguros organizată, Societatea și-a atras laudele împăratului.

Datele despre constituirea Societății Femeilor (sau Doamnelor) Române sunt consemnate într-o notă cu caracter oficial publicată în 1817 în ziarul de limbă germană din Buda, Ofner Zeitung, n-rele 89, 90. Textul ei se mai află, repetat ca anexă, în broșura omagială conținând versuri compuse tot în limba germană, și oferite ca Dar de Anul Nou

1820, „domnilor și doamnelor cetățeni și cetățene de națiune valahă din Pesta”. Acest omagiu se adresa fondatorilor Deputăției fondurilor școlare și fondatoarelor Societății Femeilor Macedoromâne din Pesta. Autorul care semnează este Naum Petrovici, percepătorul Deputăției. De aici știm că Societatea și statutul său au primit înalta aprobare de la împărat.

Prima președintă era Elena Grabovsky căreia, după un an plin de succese, i-a urmat Maria Roja.

Maria Berényi (www.facebook.com/maria.berenyi.9)

„Acasă în România”, o tabără pentru copiii din Bedeu

Autoguvernarea Românească din Bedeu a organizat, la sfârșitul lunii iunie, o tabără pentru școlarii din localitate, cu titlul „Acasă în România”. Tabăra s-a realizat datorită unui proiect câștigat la Ministerul Resurselor Umane de la Budapesta și a cuprins o perioadă de șapte zile.

Pornind din Bedeu, excursioniștii au făcut prima oprire la Oradea, unde am vizitat Cetatea, centrul orașului, bisericile romano-catolice și greco-catolice. A doua zi am poposit la Stâna de Vale, după care am vizitat Peștera Urșilor de la Chișcău. În cursul taberei am avut organizate pentru copii diferite ateliere de creație, în care am pus accentul pe motivele și culorile caracteristice românești. A patra zi iar am plecat la drum, și ne-am oprit în Valea Iadului, unde am gătit în aer liber, la făcut ciorbă și am prăjit mititei. Apoi, programul nostru a continuat cu vizitarea Castelului de la Ciucea. Acesta azi se numește conacul Goga, pentru că a fost reședința poetului român Octavian Goga, care aici a fost și înmormântat. În cadrul taberei, cei 22 de participanți, copii, părinți și profesori, au gătit, au creat și s-au distrat împreună, iar în încheierea taberei, s-a organizat o fotoexpoziție despre cele văzute și întâmplare în cursul celor șapte zile.

Maria Jurca, Bedeu

Curiozități din lumea întreagă

Există o mulțime de lucruri pe care le putem învăța, chiar și în joacă sau navigând pe internet în timpul liber. Dacă vrei să îți îmbogățești cultura generală, atunci următoarele lucruri interesante din lumea în care trăim îți vor fi de ajutor.

- China produce peste 70% din totalul jucăriilor din lume.
- Crocodilii nu pot vedea în culori.
- Cea mai lungă specie de floarea soarelui crește în Germania și atinge înălțimea de nouă metri.
- Sângele homarilor este incolor, dar când intră în contact cu oxigenul se transformă în albastru.

- Veverițele adoptă puii altor veverițe, dacă aceștia sunt abandonati.
- Statistică: cei mai mulți dintre turiști și cei care călătoresc frecvent își uită cel mai

des acasă periuța de dinți.

- Mai mult de 2.500 de persoane stângace care folosesc produse destinate persoanelor drepte își pierd anual viața din această cauză.
- S-a descoperit că atunci când doi căței se joacă, băieții le lasă întotdeauna pe fete să câștige, chiar dacă ei sunt mai puternici.
- Cuvântul „școală” își are originea în greaca veche și înseamnă, culmea, „timp liber”.
- Se presupune că Tyrannosaurus Rex avea o vedere de 13 ori mai bună decât cea a oamenilor.

Copiii spun lucruri trăsnite

Ce înseamnă cuvântul „modern”?

Modern e când vezi ceva frumos și e scump și n-ai bani. (7 ani)

Cum se face o carte?

Prima dată scriitorul scrie cartea pe un carnețel. Apoi se face o ședință și vorbesc dacă sunt bune poeziile și le duce la tipografie și le tipărește. (12 ani)

Cum au ajuns pisicile niște animale de casă?

Oamenii de știință au luat tigri și au înființat din ei pisici, că pisicile sunt folositoare oamenilor, iar tigrii sunt răi. (6 ani)

Cum se face parfumul?

Parfumul se face din apă, dop și din parfum. (5 ani)

Cum rezistă păsările călătoare să zboare, zi și noapte, mii de kilometri?

Rândunicile când pleacă în țările calde, pe drum se așează pe aripa berzei și se odihnesc. Păsările când pleacă așa departe își iau mâncare la ele într-o sacoșă. Înainte de a zbura, mai stau o lună, două, să se odihnească. (7 ani)

Colorați!

Suntem în toiu verii și gândul zboară la relaxare, mare, soare, nisipul mării, apa mării, briza mării, joacă și construirea de castele din nisip, etc. Pentru a vă simți la malul mării, colorați în culorile verii acest desen!

Școala fără clase

Foto: Kim Wendt

Descrisă de multe ori ca o „școală fără pereți”, școala Vittra din Suedia nu are săli de clasă convenționale, ci permite ca predarea să fie făcută în grupuri adaptate la nevoile elevilor.

Organizația suedeză Vittra își descrie școlile ca „locuri de întâlnire, cu o atmosferă pozitivă și deschisă”. Școala a apelat în 2012 la ajutorul designerului Rosan Bosch pentru a construi un spațiu special. Inspirată de experiența copiilor săi cu școala, care ajunsese ceva foarte plictisitor, Bosch a utilizat un design inovator pentru a transforma experiența și comportamentele, încercând să reaprindă bucuria de a învăța, scrie the-longandshort.org.

Au fost create cinci elemente de mediu: „vârful muntelui” pentru comunicarea uni-direcțională, cum ar fi discuții, discursuri și prelegeri; „Peștera” sprijină concentrarea și învățarea individuală; „Focul de tabără” este pentru dialog, de multe ori în grupuri mici, ceea ce poate duce la un nivel ridicat de zgomot. Senzația de libertate pentru a putea vorbi fără a-i deranja pe ceilalți este un factor important aici. „The watering hole” unde copiii se întâlnesc adesea la întâmplare într-un spațiu cu un nivel ridicat de mișcare și de perturbare. Al cincilea principiu este „hands on”, unde copiii au capacitatea de a utiliza întreg corpul lor în procesul de învățare, indiferent dacă este vorba despre disecarea unui pește sau explorarea prin muzică.

„Când te uiți la o școală care a fost construită în urmă cu o sută de ani, pare că nimic nu s-a schimbat de atunci. Este o problemă cu modul în care ne educăm copiii pentru că îi transformăm în roboți pasivi. Acest lucru este în antiteză cu inovația”, spun cei de la Vittra.

*„Școala este tot ce vezi
și tot ce auzi...”*

Nicolae Iorga

Abecedarul Jocurilor Olimpice de la Rio

Jocurile Olimpice de vară din 2016 sunt ediția cu numărul treizeci și unu a Jocurilor Olimpice de vară, cel mai mare eveniment multi-sportiv care are loc o dată la patru ani. Jocurile Olimpice din această vară sunt cunoscute sub numele de Rio 2016, deoarece evenimentul se va desfășura în Rio de Janeiro, Brazilia. Rio

este primul oraș sud-american care va găzdui Jocurile Olimpice de vară, al doilea din America Latină după Ciudad de México în 1968 și primul din Emisfera sudică după 2000. Agenția France Presse a întocmit un Abecedar al Jocurilor Olimpice de la Rio, din perioada 5–21 august, preluat de AGERPRES.

Brazilia: Urișa țară latino-americană, a 5-a cea mai mare și mai populată din lume (206 milioane de locuitori), este prima din America de Sud care găzduiește JO. Aceste Jocuri completează o secvență istorică de mari evenimente, nu doar sportive (Jocurile Panamericane 2007, Conferința Națiunilor Unite privind dezvoltarea durabilă Rio+20 în 2012, Cupa Confederațiilor 2013, Zilele Mondiale ale Tineretului în 2013, Mondialele 2014 de fotbal).

Crize: Țara este zguduită de mega-scandalul de corupție Petrobras și de o recesiune economică acută, care a împins statul Rio să se declare în „stare de calamitate publică” cu câteva săptămâni înaintea JO.

Dilma: Președinta Braziliei, Dilma Rousseff, se confruntă cu o procedură de destituire. Actualmente suspendată din funcție, ea urmează să fie judecată de senatori la sfârșitul lunii august, imediat după Jocuri, unde va asista la ceremonia de deschidere. Predecesorul său Lula este cel care a obținut în 2009 organizarea JO.

Flacăra: Flacăra olimpică, aprinsă pe 21 aprilie pe ruinele cetății antice Olympia din Grecia, a aterizat în Brazilia pe 3 mai și a parcurs de atunci cele 27 de state regionale, purtată de 12.000 de persoane. Ea urmează să ajungă pe 5 august pe stadionul Maracana.

Golf: Acest sport nu mai făcea parte din programul olimpic de 112 ani. Revenit în programul Jocurilor, el se va desfășura pe un parcurs unde sunt identificate 263 de specii de animale, între care și caimani.

Hospitalite (Ospitalitate): Rio de Janeiro, „orașul minunat”, este călduros, exuberant, aici s-au născut samba și carnavalul. Obișnuit să primească milioane de turiști în fiecare an, el și-a dublat capacitatea hotelieră cu ocazia Cupei Mondiale de fotbal 2014. Circa 500.000 de turiști sunt așteptați la aceste Jocuri Olimpice.

Ilustru: Cui îi va reveni oare onoarea să fie ultimul purtător al flăcării olimpice și să aprindă vasul pe Maracana? Secretul este bine păstrat. Pele este favoritul pronosticurilor.

Jocuri: În 1892, baronul Pierre de Coubertin are ideea relansării JO și creează pentru asta Comitetul Internațional Olimpic (CIO) în 1894. Visul său se realizează doi ani mai târziu la Atena, în 1896, prin organizarea primelor Jocuri ale erei moderne cu 14 țări, 241 de sportivi și 43 de probe. Peste un secol mai târziu, la cea de-a XXXI-a ediție a Jocurilor, se anunță 207 delegații, 10.500 de sportivi și 306 probe.

Neymar: Starul care a trebuit să renunțe la Copa America în iunie pentru a putea disputa Jocurile Olimpice, în urma unui acord între autoritățile braziliene de fotbal și clubul său, FC Barcelona. Misiunea sa este de a garnisi vitrina țării „fotbalului” cu unicul trofeu care îi lipsește și de a reface blazonul pătat după eșecul de la Mondialul 2014 de acasă.

Aur: Cei circa 10.500 de sportivi visează să cucerească cel puțin una din cele 812 medalii de aur disponibile. Ele sunt alcătuite din 494 de grame de argint (puritate 92,5%) și șase grame de aur (puritate 99,2%). Cele ale vicecampionilor olimpici sunt 100% din argint, iar cele de bronz cuprind 475 grame de cupru și 25 grame de zinc.

Phelps: Sportivul cel mai medaliat din istorie (22 medalii olimpice dintre care 18 de aur) va disputa la Rio a șasea ediție a Jocurilor. La 31 de ani, Michael Phelps revine după mai multe eșecuri. Legenda vie, înotătorul american speră să părăsească scena cu onoruri.

Refugiați: Pentru prima dată, o selecționată alcătuită din 10 refugiați va disputa competițiile olimpice. Ea va fi alcătuită din doi înotători sirieni, cinci atleți din Sudanul de Sud, doi judoka din RD Congo și un maratonist etiopian.

Welcome: ...to hell! (Bine ați venit... în iad!): „Bine ați venit în infern” le-au urat polițiștii călătorilor care au debarcat pe aeroportul internațional din Rio săptămâna trecută. Ei nu și-au mai primit salariul de luni bune și nici nu dispun de mijloacele de securitate pentru a se evita pericolul într-un oraș deja foarte violent. Guvernul federal a asigurat însă între timp că întârzierile au fost eliminate și salariile au fost plătite.

Zika: Acest virus, transmis de un țânțar și care poate antrena o microencefalie a fătului a cărui mamă este contaminată, a antrenat renunțarea la participare la Jocuri a câtorva sportivi, între care numeroși jucători de golf. Autoritățile braziliene minimalizează riscul datorită iernii din regiunea carioca (statul Rio). Dar Jocurile 2016 vor fi cele ale războiului dintre țânțari și spray-uri.

O familie de unguri din Jula, cu gândire occidentală și inimă românească

De curând am avut ocazia să cunosc o familie interesantă, armonioasă și extrem de simpatică, familia Nagy din Jula, în mijlocul căreia simți un aer boem, occidental și multă-multă energie pozitivă. La origine, membrii familiei Nagy sunt unguri din România, dar după ce au trăit câțiva ani în Germania s-au stabilit la Jula, aproape de țara natală, România. Păstrează legături permanente cu comunitatea românească de aici, nepoții urmând grădiniță

și școală românească, și se pot lăuda cu mulți prieteni români. Alexandru Nagy, capul familiei este un nume cunoscut în oraș, în primul rând pentru că este un renumit tehnician dentar, iar în spatele acestui renume se află nu mai puțin de 42 de ani muncă serioasă, perseverentă, dar și multă omenie. Cabinetul său particular din Jula, Meto-Dent, este acum condus de fiul său Zoltan, care își urmează tatăl lucrând zi lumină umăr la umăr, tată și fiu.

Toate familiile au o poveste doar a lor...

Este interesant să afli povestea fiecăruia pentru că totul este atât de diferit și atât de frumos. Fiecare om are bucuriile și tristețile sale, iar secretul în viață este să găsești o abordare veselă a tuturor problemelor și tristeților. Îmi permit să cred că la familia Nagy există această abordare, plus un echilibru excelent între tradițional și modern. Când apeși soneria de la intrare, întotdeauna proprietarii te întâmpină cu un zâmbet cald și primitor. În curtea casei, frumos amenajată cu plante exotice, doamna Ana Nagy, te întâmpină primitoare, și toate aceste lucruri nu vin întâmplător... sunt de origine ardeleni. Viața lor nu a fost tocmai ușoară. Dintr-o încăpățănare, soții Nagy, cu copiii încă mici, au luat calea Occidentului și au început viața de la zero, în Germania. Domnul Alexandru și-a dedicat viața meseriei sale de tehnician dentar și precum multe mii de specialiști din România și-a încercat norocul în Germania unde a și reușit, însă viața le-a rezervat și altceva.

— Noi nu am plecat din România pentru că am căutat ceva mai bun, ci pur și simplu pentru că nu aveam libertate, ne-au privat de libertate, nu ne-au mai dat pașapoarte, ne-au mințit foarte mult și odată, dintr-o încăpățănare, am luat decizia să plecăm, ne-a mărturisit doamna Ana. Nu a fost ușor, cu doi copii mici și două valize să începem viața într-o altă țară. Am stat un an în Germania în lagăr, în scurt timp am avut și eu și soțul loc de muncă și ne-a mers bine. Din anumite motive, nu am primit azil politic, soțul a zis că nu o să mințim că suntem nemți dacă nu suntem, pentru că nu voia mai târziu să aibă din cauza asta copiii de suferit. Așa că fiind maghiari, printr-o convenție între orașele înfrățite din Germania și Ungaria, am primit o ofertă de a veni la Jula și ne-având încotro am acceptat. Așa suntem azi aici.

În România nu mai aveam nimic, părinții ne-au vândut casa, nu mai aveam acte, nu mai aveam nimic. Ne-am făcut pașapoarte consulare la consulatul României de-acolo, a trebuit să dovedim că avem bani pentru casă și pentru trai. Ajunși la Jula, în anul 1997, după zece ani de Germania, am reușit să cumpărăm aici proprietatea în care locuim și azi. Aici ne-am instalat cabinetul de tehnică dentară, cu aparatura completă adusă din Germania.

Când îți faci meseria cu plăcere, devii inevitabil un model

Domnul Alexandru Nagy este un model în primul rând pentru fiul său Zoltan, ceea ce explică de altfel cum a ajuns să practice și fiul această meserie și au dezvoltat împreună o afacere de familie. Domnul Sanyi, cum îl știu prietenii apropiați și clienții, consideră că implicarea este cuvântul-cheie:

— Lucrând în businessul propriu, motivația și dorința de reușită sunt mai mari, iar scopul comun este bunul mers al afacerii, lucru pentru care este nevoie de calitate. Eu zic că la noi calitatea este pusă pe primul plan. Înainte de toate trebuie să ai dragoste pentru ceea ce faci. Băiatul meu este de dimineața până seara în cabinet așa de mult iubește meseria asta. Trebuie să fii înarmat până în dinți cu răbdare și perseverență. Cine nu posedă așa ceva nu poate fi un bun tehnician, întrucât a face o lucrare necesită timp, este lucru migălos. Apoi este importantă încrederea pe care trebuie să le-o inspiri pacienților și colaboratorilor. De asemenea, este fundamental să faci echipă bună cu medicul stomatolog. Este nevoie de spirit de management și de coordonator. Avem contracte cu o firmă din Germania și lucrăm cu stomatologi tineri de aici, foarte profesioniști, care au făcut universitatea în România și e foarte important ce spun: sunt foarte, foarte buni, știu meserie adevărată! Băiatul meu a furat meseria de la mine, dar s-a specializat în Germania și trebuie să recunosc că e mult mai bun decât mine. Eu acum, la vârsta de 68 de ani, după 42 de ani de experiență, îl ajut și îl admir, și mă bucur de fiecare reușită a sa și de fiecare moment petrecut alături de el...

Armonie și înțelegere în familie

Pentru armonia familiei sarcina cea mai grea o are doamna Ana care ne-a mărturisit:

— Suntem o familie obișnuită care se mulțumește cu puține lucruri și nu încercăm să apărem neapărat în vizorul tuturor. Mă bucur că reușim împreună să îmbinăm armonios atât viața de familie cât și cea de serviciu, deoarece atelierul soțului și al fiului meu sunt acasă. Pe parcursul anilor am reușit să construim o familie armonioasă și stabilă, fiind mereu împreună și cu familia aproape. Cred că datorită fe-

mei este să vrea ca în casă să fie căldură sufletească, pace, ordine și disciplină. De multe ori este nevoie să intru și în rolul de șef, când suntem toți împreună, când vin copiii acasă, nepoții, sau la mesele în familie când suntem mulți, cineva trebuie să facă și disciplină, să nu-i lase pe toți de capul lor. Însă atunci suntem cei mai fericiți când suntem toți aici și povestim. Într-o familie atunci poate să fie armonia perfectă când toți avem de spus ceva, când povestim și ne iubim. Avem și trei nepoți care sunt bucuria noastră. Nepoțica cea mai mică este a fetei care stă la Viena și o vedem mai rar, dar cu atât suntem mai bucuroși când ne întâlnim. Nepoții din partea fiului nostru stau lângă noi și învață la școala românească din Jula, lucru de care suntem foarte mulțumiți, pentru că eu și soțul am dori ca nepoții să știe limba română și tradițiile în care noi am fost crescuți. Noi ca bunici facem ce ne stă în putință pentru a-i învăța limba română, ne petrecem vacanțele cu ei în România, îi ajutăm și le aducem prieteni de joacă români când avem ocazia. Ambii noștri copii vorbesc limba română foarte bine, iar acest lucru le-a adus până acum doar foloase în viață.

Anca Butar

Stațiune exotică într-un peisaj de vis, în România

Ineditul sat plutitor a fost realizat în localitatea Berzasca din județul Caraș-Severin, într-o zonă cu un peisaj de vis. Astfel, turiștii care se cazează în locuințele cu totul speciale vor fi treziți dimineața de zgomotul păsărilor care zboară deasupra Dunării și de gălăgia produsă de broaște. Mai mult, casele sunt construite la aproximativ 20–30 metri de mal și au vedere spre Dunăre și spre pădurea de un verde superb din Serbia.

Turiștii care se cazează în satul lacustru unic în România vor putea să își bea cafeaua dimineața sau să ia masa chiar pe terasa căsuței, deasupra Dunării. O noapte deasupra apei, într-o astfel de căsuță, va costa aproximativ 200 lei. Fiecare căsuță rustică este din lemn și este alcătuită dintr-o baie, o mini-bucătărie și un living în care va fi montat și un televizor. Apoi, se urcă pe o scară în dormitor, care este dotat și cu un aparat de aer condiționat. Căsuțele sunt legate între ele prin pontoane. În acest sfârșit de săptămână, toate cele 15 locuințe

rustice erau realizate. Băile erau amenajate, la fel și dormitorul și mini-bucătăria. De asemenea, și mobilierul era adus în fiecare casă, doar mai este nevoie de curățenie și de montarea lui. Prin urmare, se estimează că în aproximativ o lună, locuințele rustice vor putea fi închiriate.

Excentrica investiție din județul Caraș-Severin este posibilă în cadrul unui proiect intitulat „Dreptul la Dunăre”, derulat cu bani europeni, în valoare de aproximativ două milioane de lei. În total, în localitatea Berzasca vor fi realizate 30 de astfel de căsuțe, care vor forma două insule, Egreta și Pelicanul. Astfel, în oglindă cu complexul de 15 căsuțe, va fi mai construit încă unul identic, iar în mijlocul lor vor fi amenajate două piscine, una pentru adulți și una pentru copii, dar și un restaurant.

De asemenea, în cadrul proiectului „Dreptul la Dunăre”, în satul lacustru de pe Clisura Dunării vor exista și alei de promenadă, un port turistic, o pistă de biciclete și un punct de belvedere.

Sudoku

2		5	7	1			4	6
3					4	7		
6							1	3
	3		6	9	1	5	2	
5	1	6						9
7				3	5			
8	6	4			7	3		
			1	4	8	6	7	
				5		9		

Glume

Judecătorul întreabă martorul la proces:

- La ce distanță v-ați aflat de locul accidentului?
- La 6 metri și 75 de centimetri.
- Și cum de știți așa de exact?
- Când am văzut accidentul, mi-am dat seama pe loc că voi fi întrebat la proces de vreun tâmpit și am măsurat.

Un om vorbea cu soția lui:

- Azi mi s-a întâmpnat o chestie ciudată. În timp ce mă aflam în tramvai, un tip mi-a strigat: „Hopaaa..., impotentule!”
- Ei, sunt tot felul de nebuni, îi răspunse nevasta. Nu-i mai băga și tu în seamă...
- A doua zi, în timp ce soțul mergea cu tramvaiul spre serviciu, același individ se apropie de el și îi strigă: — Hopaaa..., pârâciosule!

— Și vreți să spuneți că soțul dumneavoastră s-a spânzurat? o întreabă judecătorul pe tânăra văduvă.

— Da, domnule judecător, răspunde aceasta.

— Și cum explicați atunci mulțimea de cucuie pe care le are?

— S-a spânzurat cu un elastic.

Bărbatul ideal este acela care atunci când iese din mașină îi zice soției:

- Lasă, iubito, nu-ți fă griji. Oricum, BMW-ul vecinului a mai fost bușit de vreo două-trei ori, iar pisica peste care ai trecut, nu e vina ta că s-a băgat sub roți, și stâlpul ăsta la fel, nu trebuia să fie aici!

La proces, un criminal este întrebat de către judecător:

- După ce ai furat caseta cu bijuterii, de ce te-ai întors să-l omori pe proprietar?
- Din respect pentru cuvântul scris, domnule judecător.
- Cum așa?
- Pe casetă era inscripționat „A se deschide numai după moartea mea”.

— Iubito, tu ai parolat calculatorul?

— Da, dragă.

— Și care e parola?

— Data nunții noastre.

— La naiba....

La un dispensar comunal, un bătrân se adresează medicului:

- Doctore, simt niște dureri îngrozitoare la piciorul drept.
- Nimic grav! Vârsta e de vină...
- Nu cred! răspunde bătrânul. Piciorul stâng are aceeași vârstă și nu mă doare.

TV

– emisiuni care
merită văzute**Nadia Comăneci –
gimnasta și Dictatorul**

Sâmbătă, 6 august, ora 00.10, TVR1

18 iulie 1976, Jocurile Olimpice de la Montreal. O foarte tânără gimnastă cu o față de înger se înscrie fulgerător în rândurile legendelor sportului mondial. În fața a 5 milioane de telespectatori uluiți, Nadia Comăneci, în vârstă de 14 ani, devine prima gimnastă care a obținut nota perfectă. Mapamondul este cucerit de grația, de stăpânirea de sine și de măiestria ei. De ambele părți ale Cortinei de Fier, oamenii sunt copleșiți. Din câteva mișcări uimitoare, Nadia Comăneci a ajuns un idol universal. Ea a devenit un model pentru milioane de fete, și a atins culmile popularității occidentale în cel mai pur stil hollywoodian.

**Jocurile Olimpice Rio 2016
Ceremonia de deschidere –
transmisiune directă**

Sâmbătă, 6 august, ora 1.15, TVR1

TVR va difuza integral și în exclusivitate toate competițiile de la Jocurile Olimpice de Vară 2016, ce se vor desfășura la Rio, în luna august. Postul promite „cel mai mare maraton de transmisiuni sportive în direct din istoria televiziunii din România”. Olimpiada de la Rio va debuta în noaptea de 5 spre 6 august și, timp de două săptămâni, va avea competiții din 35 de sporturi în mai bine de 600 de ore de transmisie, toate difuzate pe toate canalele TVR. Competițiile vor fi găzduite de patru canale ale televiziunii publice: TVR 1, TVR 2, TVR 3 și TVR HD, timp de 16 zile. Competiția de la Rio va alinia la start peste o sută de sportivi români, tricolorii urmând să concureze în 15 probe.

*Orele emisiunilor indică ora României

O VOCE ROMÂNEASCĂ– viața și tradițiile românilor
din Ungaria**8 AUGUST (Adam Bauer)**

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

9 AUGUST (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10 EU aleg România – 100 de personalități 16.20: Storymania - Radio România Cultural 17.55: Încheiere

10 AUGUST (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

11 AUGUST (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

12 AUGUST (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: EU aleg România – 100 de destinații 16.40: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.20 Izvoarașul – revistă de etnografie și folclor (Gabriela Rusu Pășărin, Radio Oltenia) 17.55: Încheiere

13 AUGUST (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.15: File de calendar 16.30: Coloana infinitului – emisiune de muzică populară realizată de Gheorghe Verman/Radio București 17.55: Încheiere

14 AUGUST (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă; din cuprins: „Pelerinaje prin Biblie – cunoștințe despre lume, din perspectivă creștină” – serial realizat de dr. Mihaela Bucin 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

MICA PUBLICITATE**ÎNCHIRIERE
MICROBUZ**

Asociația de Sport din
Micherechi închiriază
microbuz Ford

(de 16 + 1 locuri)

Preț închiriere: 200 Ft/km

Contact: Ioan Boca

(06-70/3393-948)

UMOR**Ecranul Nostru**

miercuri, 10 august, Duna TV, 07.55
miercuri, 10 august, Duna World, 15.20

De această dată vă vom călăuzi la un festival de vară. Zilele Ister din Szentendre prezintă și cultura tradițională a naționalităților din oraș și din țară. În cadrul acestor zile a evoluat pe scena de pe malul Dunării și grupa de tineret a Ansamblului „Gheorghe Nistor” din Micherechi. Apoi vă vom invita, cu numai câțiva kilometri în sud, la Budapesta, capitala împânzită cu amintiri culturale și arhitecturale românești.
Realizator: Ștefan Crâsta

ADRESE UTILE**REPREZENTANȚE****Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)**

5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.com

Website: www.romanul.hu

**Autoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)**

5700 Julia, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Tiberiu Iuhas

E-mail: atru@globonet.hu

Web: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE**Ambasada României**

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Valerică Bojian a.i.

Website: <http://budapesta.mae.ro/>

E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Ioan Fodoreanu

Website: <http://szeged.mae.ro>

E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Julia, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general: Florin Trandafir

Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>

E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE**Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria**

5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.com

Web: www.romanintezet.hu

**Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU**

5700 Julia, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: dokkozpont@gmail.com

**Institutul Cultural al României
la Budapesta**

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Gabriela Matei

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.hu

Web: www.icr.ro/budapesta

**Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin**

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Cetăți din Arad construite, conform legendei, de trei fecioare

În numărul trecut v-am prezentat cetatea Dezna din județul Arad, aflată în apropiere de Moneasa. Despre cetate sunt foarte multe legende și povestiri. O legendă spune că Cetatea Dezna,

împreună cu Șoimoș și Șiria, au fost construite de trei surori, scrie ziarul Adevărul.

Prima spuse: „dacă mă ajută Dumnezeu cetatea mea va fi terminată mâine”. A doua spuse și ea: „și cetatea mea va fi gata mâine cu ajutorul lui Dumnezeu”. Cea de-a treia soră spuse sfidător: „Chiar dacă nu mă ajută Dumnezeu și cetatea mea va fi gata mâine”. Drept pedeapsă pentru necredința ei, după ce meșterii terminară construcția, cetățile s-au prăbușit. Fecioarele s-au transformat în trei șerpi albi purtând o coroană și o cheie de aur în gură. Legenda mai

spune că șerpii apar în fiecare an așteptându-și eliberatorul care să le ia coroanele și cheile. De abia atunci se vor transforma din nou în fete și cetățile se vor înălța din nou în toată splendoarea. Mai circulă povești din care reiese că cele trei cetăți sunt legate printr-o rețea de tuneluri dar e destul de greu credibil dată fiind distanța dintre ele. Totuși este sigur că a existat un tunel care ducea de la cetatea Șoimoș la râul Mureș.

Cetatea Șoimoș a fost construită către sfârșitul secolului al XIII-lea, de către o familie nobiliară. La începutul secolului al XIV-lea, respectiv după 1315, Șoimoș ajunge cetate regală. Donată în repetate rânduri către familiile nobiliare ale vremii, fortificația ajunge în anul 1446 în mâinile lui Ioan de Hunedoara, stăpânirea ei fiind oficializată abia în 1453, de către regele Ladislau al V-lea. În vremea regelui Matia Corvin, cetatea a fost zălogită, trecând prin mai multe mâini, până a ajuns la fiul bastard al acestuia, Ioan Corvin. Prin el va ajunge în mâinile magnatului Gheorghe de Brandenburg. Pe lângă personalul obișnuit, în timp de pace, doar 12 oșteni păzeau cetatea, scrie într-un document din anii 1513–1514. În aceeași vreme, domeniul cetății cuprindea 95 de așezări. Ca și alte cetăți din zonă, fortificația Șoimoș a fost asediată și cucerită de către armata de țărani condusă de Gheorghe Doja, după ce garnizoana cetății s-a alăturat răsculaților.

După înfrângerea răsculaților de sub zidurile Timișoarei, voievodul Ioan Szapolya a ocupat-o în folosul său direct. Câțiva ani mai târziu a

devenit reședință princiară pentru Ioan Sigismund Szapolya și pentru mama sa, regina Isabela. A fost ocupată în 1552 de turci și apoi eliberată de creștini în 1595. La început de secol al XVII-lea a devenit o bază militară otomană, până în anul 1688. Istoria Cetății Șoimoș se oprește în 1788, când a fost părăsită și demolată. Cetatea se află la aproximativ 35 de kilometri de Arad.

Cetatea Șiria datează din secolul al XIII-lea, zidită pe Dealul Cetății (496 m), de unde domină regiunea din jurul localității Șiria. Rolul îndeplinit de cetate era strategic, de apărare și economic având arondate 110 sate. Arhitectura cetății are câteva părți: corpul central clădit pe o stâncă de formă neregulată ovoidală cu diferențe de nivel. La vest peretele este lung de 24 m, înalt și cu găuri. Spre nord se văd rămășițele unui donjon (turn). Prima atestare sigură a cetății Șiria este făcută abia din anul 1318. A fost, vreme îndelungată, o cetate a coroanei, asociată cu Comitatul Zărandului. De la început a dispus de un domeniu important, în care voievozii și cnejii români erau rânduți în slujirea ei. De la 1390 trece în mâini private. A fost în stăpânirea despotului sârb Gheorghe Brancovici din 1439. În anul 1453 cetatea este preluată de către Ioan de Hunedoara, guvernator al regatului. În a doua jumătate a secolului al XV-lea, cetatea a fost deținută de Matia Corvin. În 1464, regele Matia Corvin dăruiește aceeași Cetate Șiria familiei Bathory, care, prin Ștefan, a avut mult timp demnitatea de voievod al Transilvaniei. La jumătatea secolului al XVI-lea, în 1566, Cetatea Șiria a fost cucerită pentru prima dată de către turci. Recucerită în 1595 de către creștini, are prilejul să-l găzduiască și

pe Mihai Viteazul, în trecerea sa către Viena. După câteva noi asedii, în 1607, ajunge din nou sub stăpânire otomană și rămâne ocupată până în anul 1693. Cetatea s-a menținut cu aproape întreaga sa zestre de construcții până după răscola din 1784 a țăranilor conduși de Horea, Cloșca și Crișan. Pentru a preîntâmpina folosirea sa de către alți „rebeli”, trupele habsburgice au primit ordinul de a o distruge până la starea de ruine, cu ajutorul artileriei. Este motivul pentru care astăzi numai un ochi avizat mai poate distinge vechile sale componente funcționale.

FOAIA
românească

5 AUGUST
2016

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: Eva Șimon. Redactor, reporter: Anca Liana Butar. Tehnoredactor: Ioan Nyisztor. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2016: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la MAE-DPRRP (București, România).